



# Matalan kynnyksen sosiaalityö päihdepalveluissa

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Helena Kämärä ja Joonas Toivonen

13.3.2024

Kanta-Hämeen hyvinvointialue



# Tausta

---

- Pilotti osana THL:n sosiaalityön vaikuttavien toimintamallien työpajasarjaa, jossa Kanta-Häme valitsi kehittämisen osa-alueekseen matalan kynnyksen sosiaalityön
- Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työryhmässä oli edustus alueen kolmen asukaskeskittymän sosiaalipalveluista (Hämeenlinna, Riihimäki ja Forssan seutu), Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeesta sekä sosiaalialan osaamiskeskus Pikassoksesta.
- Työskentelyn aikana toteutettiin Hämeenlinnassa pilotti, jossa aikuissosiaalityön sosiaaliohjaaja oli tavattavissa A-klinikan päivystysvastaanoton yhteydessä ilman erillistä ajanvarausta.
- Pilotin jälkeen toiminta vakiintui, mutta hyvinvointialueen toimintamuutosten myötä matalan kynnyksen sosiaalityö on jonkin verran muuttanut muotoaan

# Erityisryhmälle kohdennettu matalan kynnyksen sosiaalityö

- Erityisryhmä:
  - Ei välttämättä erityisen ”hankala” tai ”vaativa” asiakasryhmä, mutta tunnistettu tietty konteksti
  - Tosiasiassa hyvin erilaisia asiakkaita ja asiakastilanteita – ikä, sukupuoli, elämäntilanne ja tuen tarve hyvin moninaisia
  - Yhdistävä tekijä pilotissa on ollut hakeutuminen päihdepalvelujen päivystysvastaanotolle
- Matalan kynnyksen sosiaalityö
  - Sosiaalityö on siellä missä asiakkaat asioivat – ohjaus ja neuvonta on saatavissa heti, ilman ajanvarausta
    - jotta tunnistetaan, missä asiakkaat asioivat, tulee meidän tuntea toimintaympäristömme ja toimia yhdessä eri toimijoiden kanssa
    - Enemmän kuin samassa tilassa työskentely: jonkin verran etukäteen suunnittelua mutta paljon myös tekemällä oppimista

# Pilotti A-klinikalla 1.1.2023 - 31.3.2023

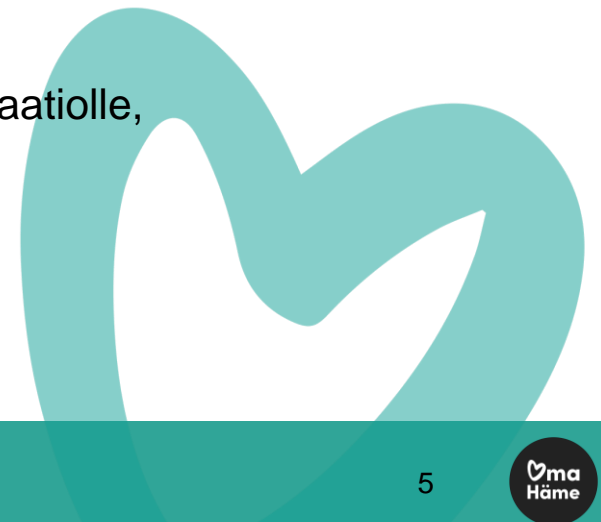
---

- Mitä
  - Matalan kynnyksen sosiaalityö; sosiaalipalvelujen ohjaus, neuvonta ja sosiaalipalvelujen alkuarviointi
  - Ilman ajanvarausta
  - Erityisryhmän toimintaympäristö, mutta asiointin keskiössä ei ole oma päihdehuollon asiakkuus vaan sosiaalityön teemat
- Missä
  - Hämeenlinnan A-klinikka (päihdepalvelut), avohoito ja päivystysvastaanotto.
  - Kahdesti viikossa, kahden tunnin ajan, päivystysvastaanoton kanssa samanaikaisesti
  - Oma työhuone, useampi päihdetyöntekijä käytettävissä lyhyellä varoitusaajalla
- Miten toiminta jatkui
  - Sellaisenaan vuoden 2023 loppuun asti
  - Aikuissosiaalityön sosiaaliohjaus läsnä päiväkeskuksella viikoittain
  - Mielenterveys- ja päihdepalveluyksikön sosiaaliohjaus (nyt hyvinvointialueen oman tuotannon) päihdepalveluissa

# Matalan kynnyksen sosiaalityö palvelumuotona

---

- Tarve
  - Matalan kynnyksen sosiaalityön ennaltaehkäisevät vaikutukset
  - Sosiaalipalvelujen saavutettavuuden lisääminen
  - Palvelujen vaikuttavuuden tehostaminen
- Yhteinen vastuu
  - Matalan kynnyksen sosiaalityötä tekee laillistettu sosiaalihuollon ammattihenkilö
  - Siihen osallistuu tarvittaessa useat sidosryhmät (esim. Seurakunnat, kunnat, kolmas sektori)
- Lisäarvon tuottajat
  - Tunnistetaan, mistä palvelun tuottama lisäarvo koostuu asiakkaalle, läheiselle, organisaatiolle, yhteistyökumppanille
  - Miten se tehdään näkyväksi, jotta palvelu siirtyy rakenteisiin



# Havainnot

---

- Positiiviset
  - Ammattiryhmien välisen osaamisen vahvistaminen
  - Läheiset löytäneet kanavan jakaa vastuuta ja saada hyväksyntää omalle jaksamisen loppumiselle
  - Asiakkaat suhtautuivat palveluun aina positiivisena yllätyksenä
  - Konkreettinen ajan voittaminen käsittelyajoissa, asiakkaalla aina tiedossa mitä tapahtuu seuraavaksi
- Kriittiset
  - Eniten toistunut kokemus sosiaalihuollon hankalasta saavutettavuudesta palveluun pääsemisen jälkeen
  - Sosiaalipalvelujen tarpeen tunnistamisen vastuut osittain **myös** asiakkaalla, yhteistyökumppaneilla ja läheisillä
  - Matalan kynnyksen kysymykset asumiskeskusten ulkopuolella



**Kiitos!**

---

